

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นสังคมที่คนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา ทำให้พระพุทธศาสนาจึงเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทย และเป็นศาสนาประจำชาติไทย พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ทรงเป็นพุทธมามกะ และเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก ช่วยส่งเสริมความรู้สึกให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางวัฒนธรรม และความเป็นชาติ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในสังคม คนไทยจึงมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับพระพุทธศาสนา เป็นรากฐานของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทย โดยได้นำเอาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ทำให้หลักธรรม คำสอนฝังลึกอยู่ในจิตใจของคนไทยมาเป็นเวลาช้านาน ซึ่งเป็นเครื่องขัดเกลาจิตใจคนไทยให้มีความเมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม^๑

โดยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๑ มาตรา ๖ กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”^๒

โดยการจัดการศึกษาด้านศาสนาควรพัฒนาบุคลากรก่อนเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะการพัฒนาครูผู้สอน การพัฒนาหลักสูตร ถ้ามีเนื้อหาวิชาการมากเกินไป นักเรียนจะไม่อยากเรียน ดังนั้นผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถโดยเฉพาะ เพราะวิชาการด้านศาสนาเป็นวิชาเฉพาะทาง มิใช่สอนกันได้ทุกคน บางท่านสอนไม่ได้ดี หรือ สอนให้เด็กรู้เรื่องไม่ได้ ทำให้เด็กไม่อยากเรียน มิใช่อยู่ที่หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป แต่เนื่องมาจากครูผู้สอนไม่มีพื้นฐานวิชาด้านศาสนา หรือ วิชาศีลธรรมมากนัก ทำให้ผู้เรียน และผู้สอนมีความรู้พอ ๆ กัน คือ อ่านจากตำราไปพร้อม ๆ กัน สำหรับหลักสูตรวิชานี้ มีเนื้อหาเกินไปนักเรียนจะไม่อยากเรียน ยิ่งมีเนื้อหาที่ต้องให้ท่องจำมากมาย นักเรียนอาจเกลียดวิชาศาสนาไปเลย การกำหนดหลักสูตรวิชานี้มีความเห็นว่ามันต้อง

^๑กรมวิชาการ, คู่มือหลักสูตรพระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว), ๒๕๓๕, หน้า ๑.

^๒สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕), หน้า ๕.

มากนัก และไม่ต้องเน้นศัพท์แสง หรือ ความหมายมากนัก แต่ควรเน้นวิธีปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นหลัก เมื่อปฏิบัติได้ถูกต้อง แม้จะไม่ว่าสิ่งที่ปฏิบัติไปนั้นมีชื่อเรียกทางศาสนาว่าอย่างไร ก็เป็นอันใช้ได้ ทั้งนี้^๓

ซึ่งสถาบันพระพุทธศาสนามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาประชาชนในชาติให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบสุขมาช้านานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน โดยบทบาทดังกล่าวมีทั้งบทบาทนำ และบทบาทตาม และสนับสนุนส่งเสริม^๔

โรงเรียนเป็นสถาบันอีกหนึ่งสถาบันทางสังคมที่เกิดจากความต้องการทางสังคม เพื่อทำหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่สมาชิกในสังคม โดยให้การศึกษา และอบรม สั่งสอน เพื่อพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ และพอใจที่จะฝึกฝนร่วมกันกระทำการกิจต่างๆ เพื่อประโยชน์ของสังคมโดยรวม ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการเบ็ดเสร็จที่บุคคลนำมาพัฒนาความสามารถตามค่านิยมของสังคม รวมทั้งเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ทั้งทางสายสามัญ อาชีพ ศีลธรรม และวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติในแนวทางที่เหมาะสมตามขอบเขตศีลธรรมทั้งความประพฤติภายนอก และคุณธรรมภายใน^๕

แต่ในปัจจุบัน สภาพปัญหาในสังคมไทยได้ทวีความรุนแรง และมีความหลากหลายมากขึ้นกว่าในอดีต สาเหตุแห่งปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงตามกระแสการพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ไร้พรมแดนในแนวทาง โลกาภิวัตน์ ซึ่งต่างมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจ ทำให้ค่านิยมทางวัตถุมากขึ้น จึงเกิดปัญหาด้านจิตใจ และทำให้เกิดการละเลยด้านคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม^๖

ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการที่สถาบันต่างๆ เห็นความสำคัญของพระสงฆ์ ทำให้เกิดพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการสอนศีลธรรมร่วมกับครูในวิชาดังกล่าว เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งจากที่ผ่านมาผู้วิจัยเห็นว่า การเรียนการสอนของพระ

^๓พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), บทบาทของสถาบันพระพุทธศาสนากับการจัดการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐-๑๒.

^๔พระมหาจรรยา สุทธิญาโณ, บทบาทของสถาบันพระพุทธศาสนากับการปฏิรูปการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๑.

^๕ประภาศรี สีหอำไพ, **พื้นฐานการศึกษาทางศาสนา และจริยธรรม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๑.

^๖กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานคุณธรรมจริยธรรม , **คู่มือการดำเนินงานตามโครงการครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), ๒๕๔๘), หน้า ๑๓.

สอนศีลธรรมในโรงเรียนนั้น ยังมีปัญหาที่เห็นไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของตัวผู้สอนเอง เพราะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนบางรูป ยังขาดความรู้ ความสามารถ ทำให้นักเรียนเกิดความสับสน หรือ ในเนื้อหาสาระที่ใช้ในการเรียนการสอน เนื้อหาบางอย่างยังเน้นที่ตัวภาษาซึ่งเป็นพุทธพจน์ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายเพราะไม่เข้าใจ อ่านยาก เป็นต้น รวมถึงการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถึงการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะเมื่อบรรยากาศในห้องเรียนดี ผู้สอนสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ดี การเรียนการสอนย่อมมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น งานวิจัยนี้ต้องการที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยวิเคราะห์ถึงบทบาทในการมีส่วนร่วมส่งเสริมศีลธรรมให้นักเรียนมากน้อยเพียงใด มีกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนกับบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เป็นอย่างไร ให้เห็นซึ่งความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในรูปแบบการทำงานร่วมกัน เพื่อให้มีความเข้าใจกันทั้งส่วนของครูและนักเรียน รวมถึงพระสอนศีลธรรมเองด้วย เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยในเรื่องนี้ มาปรับปรุงและเสริมสร้างกระบวนการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรมให้นักเรียนเยาวชนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ฉะนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษาความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อนำผลการศึกษาในเรื่องนี้ ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนั้นเพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาศักยภาพของพระสอนศีลธรรมและของครู ทำให้การเรียนการสอนศีลธรรมบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา และพัฒนาประเทศชาติให้อยู่ภายใต้หลักธรรมของพระพุทธศาสนาสืบต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมใน กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ในด้านเนื้อหาและเอกสาร ผู้วิจัยมุ่งศึกษาหลักการทั่วไปในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในพระไตรปิฎก และการประยุกต์ใช้การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในพระไตรปิฎกเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมปัจจุบันโดยอาศัยข้อมูลจากคัมภีร์พระไตรปิฎก, อรรถกถา, ฎีกา, อนุฎีกา, เอกสาร, และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมทั้ง ๓ ด้าน

๑. ด้านพฤติกรรมของพระสอนศีลธรรม
๒. ด้านเนื้อหาสาระในการถ่ายทอด
๓. ด้านการใช้สื่อประกอบการสอน

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ

๑.ประชากร

(๑) ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๔๒ คน

(๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวนทั้งหมด ๕๐๓ คน

ประชากรครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ รวมจำนวน ๕๔๕ คน

๒.กลุ่มตัวอย่าง

๑) ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๔๒ คน

๒) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยใช้เพียงกลุ่มตัวอย่างง่าย ของนักเรียน จำนวน ๒๒๓ คน

กลุ่มตัวอย่างครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ รวมจำนวน ๒๖๕ คน

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

พื้นที่ที่ได้ใช้ในการวิจัยคือ ทำการศึกษาประชากรครูและนักเรียน กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ชื่อโรงเรียนจำนวน ๑๓ โรงเรียน ดังนี้

๑. โรงเรียนวัดโพทูล

๒. โรงเรียนวัดจำปาหล่อ
๓. โรงเรียนวัดปลัดสัตว์
๔. โรงเรียนวัดโพธิวงษ์
๕. โรงเรียนวัดมหาไทย
๖. โรงเรียนวัดลั่นทอง
๗. โรงเรียนวัดจันทร์นิรมิตร
๘. โรงเรียนวัดไผ่ล้อม
๙. โรงเรียนวัดไทรย์
๑๐. โรงเรียนวัดโบสถ์
๑๑. โรงเรียนวัดท้ายย่าน
๑๒. โรงเรียนวัดโคศุภราช
๑๓. โรงเรียนวัดสนามชัย

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งตัวแปรในการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

๑) ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วิทยฐานะ และตำแหน่งของครู เพศ อายุของนักเรียน

๒) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมใน กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านพฤติกรรมของพระสอนศีลธรรม
๒. ด้านเนื้อหาสาระในการถ่ายทอด
๓. ด้านการใช้สื่อประกอบการสอน

๑.๓.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๕๕ ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน

๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ ความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับใด

๑.๔.๒ ความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๔.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมใน กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง มีอะไรบ้าง

๑.๕ สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคาดหวังของครูพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคาดหวังของบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคาดหวังบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความคาดหวังของพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ความคาดหวัง หมายถึง ความคิด หรือ ความรู้สึกของครูและนักเรียนที่ต้องการได้รับรู้จากพระสอนศีลธรรมเรื่องหนึ่ง หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยการคิด และการตัดสินใจส่วนบุคคล ที่คาดว่าจะได้, หมายถึง, หมายถึง มักใช้ในทางที่ดีและถูกต้อง

ครู หมายถึง ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

บทบาท หมายถึง บทบาทของพระสอนศีลธรรม ที่แสดงออกในการนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไปเผยแพร่ และนำสอนนักเรียนในโรงเรียนให้สามารถประพฤติปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

พระสอนศีลธรรม หมายถึง พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใน ๓ ด้าน คือ ๑. ด้านพฤติกรรมของพระสอนศีลธรรม ๒. ด้านเนื้อหาสาระในการถ่ายทอด ๓. ด้านการใช้สื่อประกอบการสอน

กลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ หมายถึง โรงเรียนชั้นประถมศึกษาในกลุ่มตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา เขตอำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย ๑๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดโพทูล โรงเรียนวัดจำปาหล่อ โรงเรียนวัดปลัดสัตว์ โรงเรียนวัดโพธิวงษ์ โรงเรียนวัดมหาตมไทย โรงเรียนวัดลั่นทอง โรงเรียนวัดจันทร์นิรมิตร โรงเรียนวัดไผ่ล้อม โรงเรียนวัดไทรย์ โรงเรียนวัดโบสถ์ โรงเรียนวัดท้ายย่าน โรงเรียนวัดโคศุภราช และโรงเรียนวัดสนามชัย

พฤติกรรมของพระสอนศีลธรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการแสดงออกทางความคิดและความรู้สึกของพระสอนศีลธรรม ด้วยบุคลิกภาพกิริยาทางกายวาจาและใจ ของการสอนนักเรียนและความรับผิดชอบต่อนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ของกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

เนื้อหาสาระในการถ่ายทอด หมายถึง การนำเนื้อหาสาระหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ที่พระสอนศีลธรรมสอนแก่นักเรียนที่เรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ของกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อสร้างความรับรู้ตามความเป็นจริงและความเข้าใจในศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรม ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ที่สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

การใช้สื่อประกอบการสอน หมายถึง การใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ที่เป็นอุปกรณ์ช่วยประกอบในการสอนสำหรับพระสอนศีลธรรม เพื่อเป็นช่องทางการถ่ายทอดอีกรูปแบบหนึ่งในการสอนของผู้สอนไปให้แก่นักเรียนที่เรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ของกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่หลากหลาย เป็นการเพิ่มการสอนสิ่งเร้าใจนอกจากบรรยายแล้ว ทำให้นักเรียนมีความสนใจและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อความคาดหวังของครูและนักเรียนต่อบทบาทพระสอนศีลธรรมในกลุ่มโรงเรียนเมืองทองสัมพันธ์ อำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑.๗.๔ นำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปเป็นข้อมูลสำหรับพระสอนศีลธรรม เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาแนวทางการสอนของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนประจำอำเภอมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากยิ่งขึ้น